

muzeum náchodská

RAČTE VSTOUPIT!

Vážení návštěvníci,
milí přátelé,

Náchodsko je nazýváno branou Čech. Symbolem Muzea Náchodska jsou čtyři otevřené brány do míst, kde působíme: Náchod, Hronov, Police nad Metují a Dobrošov. Čtyři k sobě poskládané brány tvoří hvězdu. Máte rádi tajemství? Klíč k poznávání našeho kraje, místům plným pokladů a jejich dávným příběhům drží čtyři průvodci muzea, které nám svým nezaměnitelným způsobem nakreslila výtvarnice Kateřina Kesslerová.

Jan Kolda ze Žampachu, husitský velmož z 15. století, co dobyl město Náchod, Vás provede náchodskými expozicemi muzea. Navštivte BROUČKŮV DŮM na Masarykově náměstí č. p. 18 s posvátným kamenem z keltských časů. Na rohu Zámecké a Tyršovy ulice, vedoucí z náměstí, je naše VÝSTAVNÍ SÍŇ v novorenesanční bývalé živnostenské záložně s výjev z dějin města na fasádě. K příležitostným akcím zveme na STAROU RADNICI č. p. 1, ředitelství muzea vedle Broučkova domu.

Spisovatel Alois Jirásek vytvořil na přelomu 19. a 20. století úctyhodné literární dílo. Odkrývá příběhy minulosti a pobízí náš národ k sebevědomí. Třeba Staré pověsti české nebo román F. L. Věk, z něhož vznikl známý televizní seriál. Račte vstoupit do jeho RODNÉHO DOMKU V HRONOVĚ, vzácné památky lidové architektury! V Hronově má ještě JIRÁSKOVO DIVADLO A MUSEUM, skvost z let 1929–1930, podle dobového mínění „s nejdokonalejším vzhledem a technickým zázemím“. Vše můžete vidět v rámci komentované prohlídky.

m

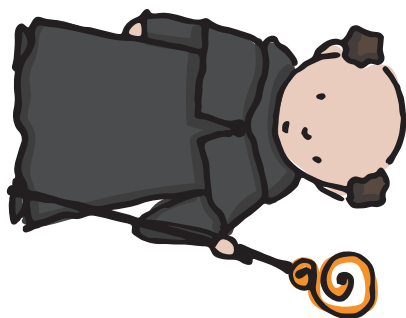
e

Z

u

m

Renesanční opat Jan Chotovský z Chotova, pověstný světskými zálibami, ale i blahodárnou zakladatelskou aktivitou, rád uvítá hosty v KLÁŠTEŘE V POLICI NAD METUJÍ s unikátně dochovaným soukromým opatským bytem. Připojte se k jedné z komentovaných prohlídek. Nedaleko je ROUBENÁ ŠKOLA DŘEVĚNKA z roku 1785. Prohlédněte si třídy a domácnost učitele, jak vypadaly za starých časů.

Major Jaroslav Purkyt symbolizuje odhodlání bránit prvorepublikové Československo. Za svou odbojovou činnost byl 11. srpna 1943 zavražděn nacisty. Jeho dramatický životní příběh se spojil s PEVNOSTÍ DOBROŠOV, plánovanou jako systém sedmi železobetonových objektů tvořících součást pohraniční linie opevnění, budované mezi léty 1935 a 1938. Projděte se legendární „československou Maginotovou linií“!

V roce 2020 zůstává dobrošovská pevnost uzavřena, probíhá rekonstrukce. Přivítáme Vás v Broučkově domě, kde připravujeme rozšíření stálé expozice o model zaniklé židovské části Náchoda s příběhy jednotlivých domů. Tématem sezóny bude třicetiletá válka a její výročí se dvěma propojenými výstavami a doprovodným programem. 27.–29. dubna 2020 v Broumově spolupřidáme mezinárodní konferenci o klášterních knihovnách. Na web muzea chystáme 3D výstavu historických hodin z našich sbírek.

Muzeum Náchodska – jsme tu pro Vás už 140 let.

Sixtus Bolom-Kotari,
ředitel muzea

➤ NÁCHOD ➤

Obecní zastupitelstvo města Náchoda schválilo dne 18. srpna 1879 založení městského muzea. Postupem času jsme rozšiřovali svoje působení, spojila se s námi muzea v Polici nad Metují a v Hronově, ale také Pevnost Dobrošov. K čemu muzeum? Aby uchovávalo vrstvy paměti minulých časů. Co tu bylo včera, před půl stoletím, před dvěma tisíci let? Kdo zde žil, jak žil, co vytvořil? Možná najdete v muzeu věci, kterými můžete inspirovat své vlastní životy...

Na hlavním náchodském náměstí, v Broučkově domě původem ze 17. století, je stálá expozice dějin města a jeho okolí od pravěku až po současnost. Každý rok ji obohacujeme o nové exponáty. Za pozornost stojí památky na zaniklou židovskou komunitu.

Uvidíte, jaké střevíčky nosila Kateřina Vilemína Zaháňská, žena, která úspěšně vystoupila proti Napoleonovi a natolik zaujala Boženou Němcovou, že ji zvěčnila ve své Babičce.

Seznámíte se také s kněžnou Idou ze šlechtického rodu Schaumburg-Lippe, jejíž jméno proslavilo po celé zemi kyselku z nedalekých Lázní Běloves. V lázních se léčila roku 1840. Určitě Vás zaujme velký model představující město na počátku 19. století. Při pohledu z okna budete moci srovnat, k jakým změnám v Náchodě došlo za dvě stě let, mimo jiné za života slavných místních rodáků z 20. století, spisovatele Josefa Škvoreckého a herečky Ljuby Skořepové.

Vstupenka ze stálé expozice je platná i v naší výstavní síni. Podívejte se na aktuální program výstav!

HRONOV

Rodný domek spisovatele Aloise Jiráska (1851–1930), kousek od náměstí, se stal v době největší slávy Jiráskova díla doslova poutním místem. Jako symbol Hronova jej na čas umístili do městského znaku. Je to roubená památka, kterou na konci 18. století postavil Jakub Jirásek, spisovatelův dědeček, jehož syn zde provozoval pekařské řemeslo. Tehdy žilo v Hronově asi dvacet rodin s příjmením Jirásek. Aby se mezi sebou lépe rozeznaly, používaly přezdívky vyplývající z povolání, bydliště nebo z charakteristických rysů – „dvorský“, „moučka“, „jitrníčka“, „bulíček“... Rodina Aloise Jiráska byla „podkostelní“, protože jejich chaloupka stála nedaleko kostela.

Uvnitř stavby se ukrývá světnice, rodinná pekárna a zároveň prodejní místo, i světnička, kde bydlel spisovatel jako mladý student. V blízkosti domku byl

sad s ovocnými stromy, dnes přeměněný na park, kde vyvěrají minerální prameny Hronovka a Regnerka.

Dominantou hronovského náměstí je prvorepublikové Jiráskovo divadlo a muzeum, které najdete ve druhém patře divadelní budovy. Podle původní koncepce mělo být divadlo pouze jednou z náplňových staveb s muzeem, kde by byly uloženy památky na Aloise Jiráska s jeho dobou a umístěna také knihovna s čítárnou.

Expozice muzea, přístupná jednak samostatně, jednak v rámci komentované prohlídky celého objektu divadla, rovněž připomíná další významné hronovské rodáky – malíře a spisovatele Josefa Čapka, spisovatele Egona Hostovského či projektanta divadla Jindřicha Freiwalda. K vidění je i vybavení domácností 19. století, zařízení světnice Jirásků-Dvorských, držitelů svobodného dvora.

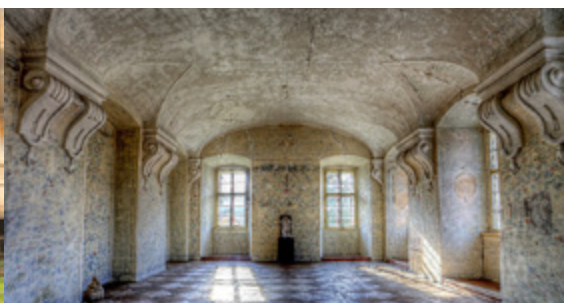
➤ POLICE NAD METUJÍ ➤

Původem středověký benediktinský klášter s kostelem Nanebevzetí Panny Marie představoval jedno z klíčových míst setkávání náboženských kultur v regionu kladského pomezí. Nejvýznamnější dochovanou gotickou částí kostela je vstupní kamenný portál. Vznikl před rokem 1294 a svou výzdobou (listy javoru, dubu, kaštanu či břechtanu) dokládá vlivy klasické francouzské gotiky. Během barokní obnovy v kostele našli ostatky, považované za relikvie poustevníka Vintříře, přenesené sem pravděpodobně za husitských válek.

V prvním patře kláštera je zpřístupněn byt opata se soukromou kaplí v podobě z přelomu 19. a 20. století, kterou postupně obnovujeme. Zajímá Vás životní styl šlechty? Navštivte některou z početných zámeckých expozic,

třeba tu v Náchodě. Kolik však najdete expozic životního stylu církevních představitelů? Na opatský byt navazuje působivý Laudonův sál, sloužící jako výstavní prostor. Naši průvodci Vám představí celý klášterní komplex s řadou tajemných zákoutí dlouho zapomenutého místa.

Starou roubenou školu, zvanou Dřevěnka, postavenou v roce 1785, dělí od kláštera jen několik desítek kroků. Ve škole se vyučovalo do roku 1857. Je patrová, s mansardovou střechou. V přízemí máme dvě třídy, v patře útulný byt učitele včetně zařízení, nádobí, oblečení, prádla a dalšího vybavení. Ve spolupráci s polickým Cechem panen rukodělných probíhají ve škole celoročně akce s ukázkami ručních prací a historických řemesel. K ochutnání bývají i pokrmy a pochutiny podle dávných receptur.

↔ DOBROŠOV ↔

Národní kulturní památka Pevnost Dobrošov je součástí meziválečného československého opevnění. Jedná se o dělostřeleckou tvrz, sestávající ze sedmi objektů propojených podzemními prostory v hloubce zhruba tří desítek metrů pod povrchem. Součástí měl být vchodový objekt, dva pěchotní objekty, dva dělostřelecké objekty, objekt pro otočnou dělovou věž a objekt pro minometnou věž. Posádka mělo tvořit 571 vojáků. Výstavba začala v září 1937 a byla předčasně ukončena mnichovskými událostmi na podzim 1938, během nichž byl provizorně obsazen 25 vojáky tvrzový objekt N-D-S 73 Jeřáb. Z této doby se v interiéru zachovaly svébytné malby reagující na tehdejší politickou situaci.

Během okupace tvrz sloužila k testování nacistických zbraní. Po válce chátrala, ale již záhy, roku 1968 byla zpřístupněna

jako vůbec první muzeum československého opevnění, nejprve tvrzový objekt N-D-S 75 Zelený s částí podzemí. Následující rok byla prodloužena prohlídková trasa až do objektu N-D-S 72 Můstek. Na jaře 1986 byl registrován milionový návštěvník. V provozní budově byla později zřízena expozice s kolekcí miniaturních figurek ztvárňujících Československou armádu od Lubora Šušlíka (v současnosti k vidění v náhodském Broučkově domě).

V okolí muzeum vybudovalo volně přístupnou naučnou stezku. Jedna její trasa končí na Jiráskově turistické chatě známého architekta Dušana Jurkoviče, druhá v Náchodě-Bělovsi. V roce 2019 zahájil Královéhradecký kraj projekt Revitalizace a zatraktivnění Pevnosti Dobrošov. Znovuotevření je plánováno na rok 2021. Budeme se na Vás těšit!

Muzeum Náchodska 2020

Broučkův dům – stálá expozice

Masarykovo náměstí 18, 547 01 Náchod

Otevírací doba: úterý–neděle 9.00–12.00, 13.00–17.00, v měsících leden až březen doporučujeme návštěvu předem objednat

Výstavy: *Náchodsko 1989–1990 – Občanské fórum* (15. XI. 2019–12. I. 2020); *Náchod v 17. století* (23. V.–20. IX. 2020), vernisáž 23. V. 2020 od 10 do 16 hodin; *Archeologicko-konzervátorská výstava* (9. X.–15. XI. 2020); *Zimní sporty* (4. XII. 2020–10. I. 2021)

Výstavní síň Náchod

Tyršova ulice 247, 547 01 Náchod

Otevírací doba v době výstav: úterý–neděle 9.00–12.00, 13.00–17.00

Výstavy: *Od Martina po Tři krále* (22. XI. 2019–12. I. 2020); *Jíchová, Nováková: autorská výstava koláží a vintage* (7. II.–15. III. 2020), vernisáž 6. II. v 17.00; *Náchodské výtvarné jaro – autorská výstava spolku AMAG* (3. IV.–3. V. 2020), vernisáž 2. IV. v 17.00; *Podkova pro Zimního krále. Náchod a třicetiletá válka* (23. V.–20. IX. 2020); *Náchodský fotografický podzim: František Kulhánek (1909–1996) – náhodský Gočár* (2. X.–8. XI. 2020), vernisáž 1. X. v 17.00; *Vánoční výstava: „Když zavoní vánoční cukroví...“* (27. XI. 2020–10. I. 2021), vernisáž 26. XI. v 17.00

Akce: *Velikonoční dílna* (11. IV. 2020), přednášková místnost na Staré radnici čp. 1; *Mezinárodní den archeologie* (17. X. 2020); *Vánoční dílna* (28. XI. 2020)

Pevnost Dobrošov

Dobrošov u Náchoda, 549 21 Česká Čermná
Z důvodu rekonstrukce pevnost uzavřena

Jiráskovo divadlo a museum

Nám. Čs. armády 500, 549 31 Hronov

Otevírací doba: duben–květen, pátek–neděle; červen–září, úterý–neděle; říjen, pátek–neděle 9.30–12.00, 13.00–17.00, nebo na objednání; možnost komentované prohlídky

Výstavy: *Karel Demel – grafiky* (3. IV.–31. V. 2020), vernisáž 2. IV. v 17.00; *Motorismus na Hronovsku* (19. VI.–30. VIII. 2020), vernisáž 18. VI. v 17.00; *Obrazy: autorská výstava Hany Rummelové* (11. IX.–31. X. 2020), vernisáž 10. IX. v 17.00

Jiráskův rodný domek

Jiráskova ulice 90, 549 31 Hronov

Otevírací doba: duben–květen, pátek–neděle; červen–září, úterý–neděle; říjen, pátek–neděle 9.30–12.00, 13.00–17.00, nebo na objednání

Klášteř Police nad Metují

Komenského náměstí 1, 549 54 Police nad Metují

Otevírací doba: květen, pátek–neděle; červen–září, úterý–neděle; říjen, pátek–neděle 9.30–12.00, 13.00–17.00; listopad–duben vždy první sobotu v měsíci a pro objednané skupiny; možnost komentované prohlídky

Výstavy: *Poklady z Ostaše: krásna motýlích křídel očima Zdeňka Odla* (8. V.–7. VI. 2020), vernisáž 7. V. v 17.00; *Benediktinské knihovny* (26. VI.–13. IX. 2020), vernisáž 25. VI. v 17.00

Stará škola Dřevěnka

Hvězdecká ulice 15, 549 54 Police nad Metují

Otevírací doba: květen, pátek–neděle; červen–září, úterý–neděle; říjen, pátek–neděle 9.30–12.00, 13.00–17.00; listopad–duben pouze pro objednané skupiny

Výstavy: *V zajetí času – výstava historických hodin* (13. XII. 2019–5. I. 2020); *Hračky* (20. XI.–10. I. 2020), vernisáž 19. XI. v 17.00

Náchodské muzejní noviny | zvláštní číslo | 2019

Registrováno MK ČR pod číslem E 21910

Vydává: Muzeum Náchodska, Masarykovo náměstí 1, 547 01 Náchod,

tel. +420 491 423 248, e-mail: info@muzeumnachodska.cz, www.muzeumnachodska.cz

Muzeum Náchodska je příspěvkovou organizací zřízenou Královéhradeckým krajem

Editor: Sixtus Bolom-Kotari

Grafický design: Kateřina Kesslerová

ZDARMA

